

of pre-Germaans met Germaanse klankevolutie ; ten zuiden daarvan in dezelfde verhouding Romaans, of pre-Romaans of 5^e-eeuws Germaans met Romaanse klankevolutie.

Van Romaanse zijde wordt deze taalgrens geflankeerd door het type *-(in)iaca curtis* (6^e eeuw), door het type persoonsnaam + (Romaanse) genitiefuitgang + *curtis* (7^e-8^e eeuw) en door namen op *-iacum* of *-iacas* met Romaanse klankevolutie. Van Germaanse zijde wordt zij geflankeerd door het type *-inga haim* (6^e en volgende eeuwen), door het type persoonsnaam + (Germaanse) genitiefuitgang + *haim* en door namen op *-iacum* en *-iacas* met Germaanse klankevolutie.

Noordelijke voorposten van namen op *court* zijn : Ecquemicourt, Wambercourt, Azincourt, Tramecourt, Ambricourt, Ranchicourt, Grandcourt, Haillicourt, Vaudricourt.

Zuidelijke voorposten van bedoelde namen op *haim* zijn : Fromessent, Tubersent, Bréxent, Inxent, Engoudsent, Beussent, Mazinghem (onder Anvin), Maningham, Honingham, Radinghem, Matringhem, Floringhem, Blaringhem, Lozinghem, Oblingham, *Main-gehem*, Erquinghem, Radinghem.

Het uiteenhouden van Germaanse en Romaanse klankevolutie bij namen op *-iacum* en *-iacas* is minder eenvoudig. Bij ongestoorde taalontwikkeling evolueert, in Germaanse mond, *-iacum* en *-iacas* tot *-ik*, *-eke*, *-ake(n)* ; in Romaanse mond tot *-i* resp. *-ies* met, indien mogelijk, palatalisering van de voorafgaande consonant.

Nochtans is alleen assibilerings van dentaal revelatief, omdat assibilerings van *k* reeds optrad in Gallo-Romeinse tijd, en in het noordelijk Picardisch *p* en *b*, vaak ook liquida en nasaal, niet gemouilleerd worden.

Nu duikt zowat overal in het voormalig Germaans gedeelte van het departement, in plaats van te verwachten *-ecque*, *-i* op ; eventueel aanwezige *t* werd echter niet geassibileerd ; ook gaan zeer oude vormen niet uit op *-i*, doch op *-eca* en dergelijke. Dit dwingt tot de conclusie dat, ten tijde van de romanisering van dit gebied, Romaans *-i* vaak gesubstitueerd werd aan Germaans *-eke*, en ook dat de Romaanse assibilerings van *t* vóór *j* een volledig afgesloten proces was.

Op grond van deze bevinding mag men als zuidelijke voorposten van Germaanse evolutie van *-iacum* en *-iacas* beschouwen : Menty (877 *Menteca*), Parenty (1190 *Parenti*), Embry (868 *Embrica*, 1156 *Embri*), Herly (eind 10e *Herlecha*, 1162 *Herli*), Renty (± 1110 *Renthi*), Hézecques (1123 *Heseca*), Laventie (1025? *Leventeis*).

Romaanse voorposten zijn : Blangy (< *Blandiacum*), Monchy (*Montiacum*), Givenchy (*Juventiacum*), denkelijk ook Lorgies.

Combinatie van al deze gegevens leidt tot een vroeg-Middeleeuwse taalgrens Étaples-Montreuil-Béthune-Rijsel.

In de 9e eeuw vangt echter de romanisering aan. Hesmond, in het zuidwesten, verschijnt in 826 als *Hethenesberg*, 838 *Hethenasmont*, 857 *Hethenasberg* : *mont* werd dus gesubstitueerd aan *berg*, evenwel met behoud van de Germaanse genitiefuitgang. Tubersent, in het zuidwesten, verschijnt in 877 nog met Germaanse *th*, in 1026 met Romaanse *t*. De grafie ± 868 kop. 10^e *Turbodingheim* (= Turbinghen, bij Boulogne) is niet bewijskrachtig, daar zij stamt uit een Normandische bron (*miracula sancti Wandregisili*) ; zij past nochtans in het schema. De namen op *ville*, die noordwaarts tot even voorbij Boulogne opklimmen (Longueville, Bournonville, Conteville, enz.), zijn denkelijk getuigen van de beginnende romanisering. Zeer vroeg (± 868 en 961) verschijnt *Wachunvillare*, oude naam